

això ens explicaria probablement el seu sofriment, ja sigui perquè alguns dels seus avantpassats fos tracomatós, o per les seves relacions d'amistat o parentiu amb famílies tracomatoses."

El nombre de tracomatosis existents a aquesta consulta és molt crescut. Dels mil malalts últims dels ulls que han anat a visitar-se, 168 eren tracomatosis, el que dóna un 16'80 per 100.

Dispensari Oftalmològic Municipal.—Els informes proporcionats pel seu director, Dr. Marín, són els següents: Malalts visitats per primera vegada a l'esmentat Dispensari durant l'any 1926, són 887, de tracoma n'hi ha 203, o sigui 22'80 per 100. L'any 1927, malalts nous 779, d'aquests, 239 ho són de tracoma, el que dóna un 30'60 per 100.

Hospital de la Santa Creu.—Les dades de la visita oftalmològica, ens han estat proporcionades pel Cap del Departament, Dr. Bordàs, qui confeccionà pel nostre treball la següent estadística. Any 1926: Entre 2369 malalts, existien 355 tracomes, essent el 14'98 per 100. Any 1927: (fins a primer d'octubre), entre 1793 malalts, hi havia 246 tracomatosis, o sigui el 13'70 per 100. Entre els últims 5162 malalts visitats es trobaren 804, el que dóna un 15'5 per 100.

Institut Oftalmològic de Barcelona.—En aquest centre d'ensenyament dirigit per nosaltres, el tant per cent de tracomatosis és de mitjana intensitat, donant gairebé el promig de tracomatosis de Barcelona. Així veiem que entre els 400 últims malalts que acudiren per a la seva guarició al nostre Institut, trobarem 78 afectats de tracoma, essent la xifra d'un 19'50 per 100.

Hospital dels Nens pobres.—Les dades obtingudes ho han estat per nosaltres mateixos, trobant per cada 100 malalts de l'aparell de la vista 25 afectats de tracoma.

Consulta per a pobres, del Dr. Queraltó.—Les xifres remeses dels malalts visitats són les següents: Entre els últims 500 pacients, trobà 54 tracomatosis, el que dóna un 10'80 per 100.

Consulta per a pobres, del Dr. Hospital.—Les dades proporcionades pel nostre company, encara que anteriorment com a exemple han estat exposades, tornarem aquí a esmentar-les. Entre els seus malalts trobà un 34 per 100 de tracomatosis.

Consulta condmica del Dr. Pal i Solé.—Són molt interessants les paraules remeses pel nostre

company al demanar-li ens trametés les seves estadístiques. Després d'un preàmbul molt sucós, ens dóna el nombre de tracomatosis entre els seus 500 últims malalts, que resulten un 22'40 per 100.

Les dades anteriorment assenyalades, corresponen com ja s'ha dit, a les consultes que podem anomenar benèfiques, indicant-nos els crescuts tants per cents de tracomatosis, ja que com hem manifestat repetidament, el tracoma es produeix preferentment en les classes menesteroses.

A les consultes particulars, per fortuna, el nombre de tracomatosis que hi acudeixen és considerablement reduït, degut a què les classes benestants practiquen amb més amplitud els preceptes higiènics.

Esmentarem per a no allargar massa aquest treball, només algunes de les estadístiques que obren en nostre poder, proporcionades per multitud de companys.

L'estadística del Dr. Arruga: Dóna un 1 per 300 de tracoma, el que equival a 0'33 per 100.

L'estadística del Dr. Hospital: Determina un 3 per cent de casos, entre els malalts de la seva consulta particular.

L'estadística del Dr. Sellas: Dóna un 1'5 per 100 de casos.

La del Dr. Vidal i Freixenet: Expressa la xifra del 6'01 per 100 de casos en la consulta privada.

Abans de continuar indicarem, a manera de resum, les dades generals del promig en els anteriors tants per cents. En els Dispensaris gratuïts es visiten per cada cent malalts dels ulls 21 tracomatosis. En les consultes particulars, de cada 100 malalts, 3'16 són de tracoma. Com pot observar-se la diferència és notable.

A l'objecte de donar un nombre aproximat dels tracomatosis que hi ha a Barcelona, ens hem informat tant en els Centres públics com en els particulars, proporcionant-nos en tots ells dades de gran valor que serveixen per a relluir les probabilitats d'una equivocació a límits molt petits.

Hem fet un càlcul dels malalts guarits a Barcelona durant l'any 1927, i multiplicant aquest número pels cinc últims anys, o sigui des de l'any 1922, trobarem la fantàstica suma de 15.000 persones amb tracoma. Calculant en un milió d'habitants la població actual de Barcelona, re-